

F. t. l. om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

til undervisningsministeriet, og antallet er stadig stigende. Undervisningsministeriet er imidlertid ikke et egnet klageorgan i sager, hvis behandling forudsætter speciel fagkyndighed. Man har derfor fulgt principperne i et forslag fra Rektorkollegiets censorudvalg om en ankekommission. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 36.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser.

For så vidt angår de administrative konsekvenser henvises til lovens tekst og de tilknyttede almindelige og specielle bemærkninger. Der forventes ikke som følge af forslaget administrative konsekvenser på andre områder, således ikke i undervisningsministeriet.

Forslaget indebærer ikke merudgifter, når bortses fra udgifter til ankekommissionernes virksomhed.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelsen angiver lovens område. Der er universiteter i København, Århus og Odense, universitetscentre i Roskilde, og fra 1. september 1974 i Ålborg. Udtrykket »højere læreanstalter« omfatter traditionelt de læreanstalter, der driver forskning, og hvor der som følge heraf oprettes professorater, tildeles doktorgrader osv. Disse er: Den polytekniske Læreanstalt, Danmarks tekniske Højskole,

Danmarks farmaceutiske Højskole,

Københavns Tandlægehøjskole,

Århus Tandlægehøjskole,

Danmarks Lærerhøjskole,

Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole,

Handelshøjskolen i København,

Handelshøjskolen i Århus.

Da akademiingeniøruddannelserne i Ålborg skal integreres i Ålborg Universitetscenter, er det naturligt også at inddrage Danmarks Ingeniørakademis afdelinger i Lundtofte under loven, uagtet der ikke er henlagt forskning til akademiet.

De to handelshøjskoler er selvejende institutioner med særlige bestyrelser, der har selvstændige kompetencer, som delvis er i strid med dette forslag. Man foreslår, at der gives undervisningsministeren en bemyndigelse til at forhandle med bestyrelsen for de to handelshøjskoler med henblik på en henførelse under denne lov, jfr. herved forslags § 40, stk. 4.

Under ministeriet for kulturelle anliggender hører en række højere læreanstalter, der ikke er omfattet af lovforslaget. Disse er Det kgl. danske

Kunstakademis skoler, Arkitektskolen i Århus, Det kgl. danske Musikkonservatorium og det jyske musikkonservatorium i Århus.

Til § 2.

Paragraffen svarer stort set til den gældende lovs § 2, hvortil dog også er overført (til stk. 3) dele af den gældende lovs § 14.

Stk. 1 er dog for så vidt angår undervisningsforpligtelsen ændret til, at institutionerne har til opgave at give »videregående uddannelse«. Årsagen hertil er, at der på universitetscentre også skal meddeles undervisning, som ikke fører frem til et kandidatniveau, ligesom man på visse højere læreanstalter, f. eks. tandlægehøjskolerne, varetager uddannelser, der ikke fører frem til et kandidatniveau. En lignende udvikling er mulig også på de øvrige højere uddannelsesinstitutioner.

Endvidere er det i stk. 1 anført, at det er undervisningsministeren, der fastsætter hver enkelt institutions fagområde. Dette betyder, at institutionerne ikke kan påbegynde nye uddannelser uden undervisningsministerens tilslutning. Bestemmelsen er blevet nødvendig med det stigende antal institutioner, der helt eller delvis har sammenfaldende arbejdsopgaver. Hensynet til en hensigtsmæssig anvendelse af de givne ressourcer tilsiger dette.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs bestemmelse. Bestemmelsen har til formål at sikre forskningsfriheden ved institutionerne. Det udelukker imidlertid ikke de bevilgende myndigheder fra, enten direkte gennem bevillingerne til institutionerne på de årlige finanslove, eller indirekte gennem bevillingerne til de statslige forskningsfonde, at prioritere nogle forskningsområder højere end andre. Nærmere regler om arbejdsfordelingen på de enkelte institutter og om forskernes frihed findes i § 13, stk. 2.

Der er indføjet en henvisning til særbestemmelserne om visse institutter, se nærmere bemærkningerne til § 31.

Stk. 3 svarer til dele af den gældende lovs § 14. Hidtil har man talt om eksamensordninger, herunder de uddannelsesmæssige forudsætninger for indstilling til eksamen, som f. eks. obligatorisk deltagelse i kursus, øvelser m.v. Da der i de senere år er sket en forøgelse af sådanne uddannelsesmæssige forudsætninger, har man fundet det rigtigst nu at anvende udtrykket uddannelser. Der er herved ikke tale om, at fremtidige bekendtgørelser skal indeholde bestemmelser om uddannelsernes konkrete faglige indhold, men udtrykket »uddannelser« må på den anden side også omfatte den normerede studietid og regler om karaktergivning eller